

Nr 445

Av fröken **Ager m. fl.**, om anslag till hemkonsulentverksamhet i städer.

Ett stort antal utredningar, bl. a. Kvalitetsforskning och konsumentupplysning (SOU 1949: 18), Pris och prestation i handeln (SOU 1955: 16) och nu senast den utredning, som gjorts inom handelsdepartementet angående konsumentvaruforskning och konsumentupplysning, har från olika utgångspunkter penetrerat varumarknadens problem. Samtliga dessa har framhållit det stora behovet av en intensifierad konsumentupplysning och diskuterat på vilka olika vägar denna upplysning effektivast skall nå köparen.

Den enskilde köparens situation i dagens samhälle kännetecknas av en rad problem:

1. Trots penningöverflödet brottas de enskilda förbrukarna på grund av prisstegringarna med stora svårigheter att få pengarna att räcka till.
2. Den rika, snabbt skiftande varumarknaden är i det närmaste omöjlig för den enskilde att överblicka.
3. Den tekniska utvecklingen har inte endast medfört arbetslättnader för hemmen utan också påtvingat dem nya levnadsvanor och skapat nya behov.
4. Den förändrade samhällsstrukturen med allt större tätortsbildningar skapar nya problem för lagring och distribution särskilt beträffande färskvaror, vilket även det kräver en omställning av den enskildes köpvänor.
5. Försäljningsteknik och reklam har utvecklats till utomordentlig effektivitet, medan de enskilda köparna ofta endast genom "dyrköpt erfarenhet" kunnat förvärva nödiga kunskaper.

Man har alltså anledning fråga sig på vilka vägar köparens situation just nu kan förbättras.

En grundläggande undervisning i hithörande frågor ges i allmänhet i de obligatoriska skolorna i hemkunskap och hushållsgöromål. Man arbetar emellertid med små resurser i förhållande till den betydelse, denna kunskap har för individen. I de lägre skolformerna tjänar ju också dessa ämnen syftet att ge manuell träning för praktiskt arbete.

Den yrkesbetonade kunskapen på dessa områden kan i mycket begränsad omfattning erhållas i våra hushålls- och husmodersskolor, lanthushållsskolor samt lärlings- och yrkesskolor. Och vidare ger landstingens och hushållningssällskapens kurser möjligheter till kompletterande utbildning.

Vid sidan av dessa grundläggande kunskaper behöver köparen en fortlöpande information för att kunna tillgodogöra sig utvecklingen. Den större delen av denna information får köparen från näringslivet genom reklamen, vars förnämsta uppgift dock är att sälja. Köparen har därför ett starkt behov av en upplysning som tar köparens intresse som utgångspunkt.

Press och radio gör en betydelsefull insats på detta område och skulle kunna göra ännu mera om större resurser bl. a. i material kunde ställas till förfogande.

HFI:s och Aktiv hushållnings skriftserier har varit ett grundläggande material för denna upplysningsverksamhet och för undervisningen. Deras broschyrer har också gått ut till allmänheten i stora upplagor.

Men vid sidan av denna upplysningsverksamhet behöver köparen i många fall ha möjlighet till direkt rådgivning. Sådan direkt rådgivande verksamhet utövas i främsta rummet av hemkonsulenterna. Då dessa är anställda av hushållningssällskapen är det huvudsakligen landsbygdens hem, som haft tillgång till deras tjänster.

Till 30 av dessa befattningar finnes statsanslag för lön i 24:e lönegraden. Dessutom utgår visst driftsbidrag.

Ett fåtal städer har också anställt egna konsulenter, vilkas verksamhet visat sig ha stor betydelse för allmänheten. Ett antal stadskommuner har vidare utarbetat planer för konsulentverksamhet men har i brist på medel ej kunnat realisera desamma.

En betydelsefull åtgärd till främjande av den köpande allmänhetens intressen skulle därför vara, om statsmedel kunde ställas till förfogande för en utbyggnad av konsulentverksamheten i städerna. Med hänsyn till det ekonomiska läget anser vi oss ej kunna föreslå ett statsbidrag av samma storlek som det, vilket utgår till hushållningssällskapens hemkonsulentverksamhet, utan förutsätter att kommunerna själva står för en del av kostnaderna.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen ville bevilja ett anslag om 100 000 kronor, ur vilket stadskommunerna skulle kunna söka bidrag för konsulentverksamhet.

Stockholm den 25 januari 1956

Ruth Ager

Ingrid Andrén

Gustaf Kollberg

Folke Nihlfors